

Autore: Zita Eismonte

Stundas tēma: kultūras vērtību daudzveidība

Mērķis – iepazīt kultūras vērtību daudzveidību.

Skolēnam sasniedzamais rezultāts:

- izprot kultūrvērtību daudzveidīgo raksturu.
- raksturo mūsdienu Latvijas kultūrā dominējošās kultūrvērtības.

Nepieciešamie resursi: kultūrvērtību klasifikācijas kartītes (1. pielikums) , daudzveidīgi preses izdevumi, prezentācijas izvērtējuma anketas (2. pielikums).

Mācību organizācijas formas: grupu darbs.

Stundu gaita:

1. stunda

Skolotāja darbība	Skolēnu darbība.
Ierosināšana – 10 minūtes.	
<p>Iepazīstina ar stundas mērķi. Aktualizē nepieciešamās zināšanas – rosina atcerēties kultūras jēdziena būtību, kultūras parādību daudzveidību. Izvērs pārrunas par kultūras sasniegumu nozīmi indivīda, sabiedrības un valsts dzīvē. Skolēnu minētos kultūras sasniegumus saista ar jēdzienu „kultūras vērtības”, norādot uz to daudzveidīgo raksturu. (Jēdziena skaidrojumu un klasifikāciju atbilstoši to raksturam uzraksta uz tāfeles vai vizualizē citā iespējamā veidā .) Organizē skolēnu darbu nelielās grupās, izveidojot desmit darba grupas. (Darba grupu skaits atbilst kultūrvērtību klasifikācijai pamatgrupām atbilstoši to raksturam . 1. pielikums) Katrai no grupām tiek piedāvāts izlozēt kādu no kultūrvērtībām atbilstoši to klasifikācijai. (Darba grupa saņem informatīvu attiecīgās kultūrvērtības raksturojumu.)</p>	<p>Skolēni atspoguļo izpratni par kultūras jēdziena būtību, to veidojošo parādību daudzveidību.</p> <p>Iesaistās sarunā vērtējot kultūras sasniegumu nozīmi savā, sabiedrības un valsts dzīvē.</p> <p>Skolēni apvienojās nelielās darba grupās.</p> <p>Grupas pārstāvis izlozē kādu no kultūrvērtību pamatgrupām.</p>

Apjēgšana (25 min.)	
<p>Aicina analizēt publikācijas preses izdevumos, noskaidrot, kādas ir dominējošās vērtīboorientācijas tendences attiecīgajās kultūrvērtību grupās. Darba uzdevuma izklāstā norāda, ka jāsagatavo 3-5 minūšu prezentācija par preses izdevumos atspoguļotajām aktualitātēm.</p> <p>Iepazīstina ar prezentācijas vērtēšanas kritērijiem. (2. pielikums) Norāda laiku darba veikšanai – 25 minūtes.</p> <p>Skolotājs vēro skolēnu darbību, prasmi sadarboties un uz klausīt grupas biedru viedokli.</p> <p>Informē skolēnus par prezentēšanas kārtību nākamajā stundā.</p> <p>katrai darba grupai iedod deviņas prezentāciju izvērtējuma anketas.</p>	<p>Piemeklē attiecīgajai kultūrvērtību grupai atbilstošākos preses izdevumus, noskaidro tajos atspoguļotās tendences attiecīgajā kultūrvērtību jomā.</p> <p>Strādā ar tekstu, veic nepieciešamās piezīmes. Sagatavo prezentāciju par attiecīgo kultūrvērtību jomu, ievēro vērtēšanas kritērijos minētās prasības. Prezentācijas sagatavošanas procesā aktīvi sadarbojas ar grupas biedriem, saskaņo viedokļus, respektējot citu grupas biedru uzskatus.</p>
2.stunda	
Refleksija (40 min.)	
<p>Aicina prezentēt grupu darbus atbilstoši norādītajai kultūrvērtību klasifikācijai. Grupas savstarpēji vērtē prezentāciju. (2. pielikums).</p>	<p>Skolēni prezentē grupu darba rezultātu. Prezentācijā ietver teksta analīzes rezultātā gūtos secinājumus par preses izdevumos atspoguļotajām tendencēm, kultūrvērtību orientāciju attiecīgajā kultūrvērtību jomā.</p>

Vērtēšana: skolotājs gūst priekšstatu par skolēnu zināšanām, kultūras jēdziena izpratni, prasmi sadarboties, spēju analītiski domāt, veicot teksta analīzi. Diskusiju un prezentāciju laikā skolēni nostiprina un papildina savas zināšanas, pilnveido savu izpratni par kulturoloģijas jautājumiem.

Skolotāja pašnovērtējums: skolotājs izdara secinājumus par stundas mērķa sasniegšanu, izmantoto metožu lietderību un efektivitāti, par to, kas izdevās un kādiem jautājumiem būtu jāpievērš lielāka uzmanība.

<p>Vērtību raksturs – garīgās vērtības. Garīgās vērtības kultūrā ir saistītas ar cilvēka prāta un jūtu pasauli. Piemēram – draudzība, mīlestība, demokrātiski uzskati, tikumi, ticība, patriotisms, latviskums.</p>	<p>Vērtību raksturs – materiālās vērtības. Materiālās vērtības kultūrā ir saistītas ar priekšmetiem un lietām, kuras radītas kultūras procesos. Piemēram – mākslas darbiem, celtnēm, muzejiem, kolekcijām.</p>
<p>Vērtību raksturs – sakrālās vērtības. Sakrālās vērtības ir saistītas ar to, ko cilvēki uzskata par svētu un kam piešķir maģisku nozīmi.</p>	<p>Vērtību raksturs – profānās vērtības. Profānās vērtības ir saistītas ar ikdienišķām parādībām.</p>
<p>Vērtību raksturs – nacionālās vērtības. Nacionālās vērtības kultūrā ir vairāk nozīmīgas kādas vienas nācijas pārstāvjiem. Piemēram – latviešiem Dziesmusvētki, Brīvības pieminēklis, Dainu skapis.</p>	<p>Vērtību raksturs – internacionālās vērtības. Internacionālās vērtības kultūrā ir nozīmīgas vairākām nacionālām. Piemēram – kristīgā ticība, demokrātijas idejas, antīkās kultūras mantojums.</p>
<p>Vērtību raksturs – indivīda vērtības. Indivīda vērtības ir svarīgas tikai kādai vienai personai.</p>	<p>Vērtību raksturs – sabiedrības vērtības. Sabiedrības vērtības ir svarīgas plašākam cilvēku lokam.</p>
<p>Vērtību raksturs – pasīvas vērtības. Pasīvas vērtības ir tādas, kuras patlaban nav sabiedrībā aktuālas.</p>	<p>Vērtību raksturs – aktīvās vērtības. Aktīvās vērtības būtiski ietekmē sabiedrības dzīvi pašreizējā mirklī.</p>

Prezentācijas izvērtējums

Prezentācijā uzstājās.....

Prezentācijas tēma.....

Prezentācijas vērtēšana:

(Katru prezentācijas kritēriju daļu vērtēt ar punktiem no 1 līdz 5).

- **Saturs.** Formulē tematu, atspoguļojot laikmetam atbilstošās iezīmes. Informāciju sniedz, atklājot un pamatojot būtisko.

- **Runas uzbūve.** Skaidra un precīzi veidota runa (ievads, iztirzājums, nobeigums).

- **Vārdu krājums, stils.** Ievēro valodas kultūras normas, lieto tēmai atbilstošos jēdzienus, personu vārdus, objektu nosaukumus.

- **Izteikšanās veids.** Skaidra vārdu izruna, piemērots runas ātrums.

- **Saziņa.** Prasmīgi izmanto acu kontaktu, žestus, grimases.

- **Uzskates līdzekļi.** Atspoguļoti atbilstoši objekti. Attēli atbilst kvalitātei.